

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/3
Karar No : 1983/4

ÖZET : Asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin bulunan İdari i lemin iptali istemiyle açılan davanın; işlem, askeri makamlarca tesis edilmemi olsa bile Askeri Yüksek İdare Mahkemes de görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.Mithat Girgin
Vekili : Av.Mehmet Kabasakaloğlu
Davalılar: 1-Milli Savunma Bakanlığı
2-Maliye Bakanlığı

O L A Y : 3.Yurtiçi Bölge Komutanlığı 1 Seferberlik Şube müdürlüğünde görev yapmakta olan davacı hakkında rüşvet almak suçundan dolayı açılan kamu dava davası; 59.Tümen Komutanlığı Askeri Mahkemesi 'nin; 25.6.1974 günlü, 1974/33-605 sayılı mahkumiyet ve ordudan tart kararı ile sonuçlandırılmış, aynı kararda suçun işleniş tarihi, niteliği ve şekli ve ayrıca ceza miktarı itibarıyla 1803 sayılı Af Kanununun 2/b.maddesi kapsamına girdiğinden verilen cezaların infazına yer olmadığına denilerek kamu davası Af Kanunu nedeniyle ortadan kalkmıştır.

Bunun üzerine davacı, açıkta ve tutuklulukta geçen süreye ait ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük haklarının ödenmesini istemiş ise de; istemi 15.Tugay Saymanlığının 21.11.1975 günlü, 396 sayılı yazısına ekli Maliye Bakanlığının 3.1.1975 günlü, 115581-6 sayılı yazısına atfen is'af edilmemiş ve istemin reddedildiği 14.1.1976 günü saymanlıkça davacıya tebliğ olunmuştur.

Davacı; açıkta ve tutuklulukta geçen süreye ait özlük haklarının ödenmemesi yolundaki karar ve işlemlerin iptali talebiyle davalılar hakkında Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'ne 26.1.1976 günlü dilekçe ile idari dava açmıştır.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi 1.Dairesi, 26.2.1976 gününde, 1976/423-920 sayı ile; davacının 30.8.1971 ile 1.2.1974 tarihleri arasında açıkta ve tutuklulukta kaldığı bu süreye ait ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük haklarının ödenmesi yolundaki isteminin, 14.6.1976 günü tebliğ olunan 15.Tugay Saymanlığının 21.11.1975 günlü ve buna ekli Maliye Bakanlığının 2.1.1975 günlü işlemleriyle reddedildiği ve davanın bu red işleminin iptali isteğiyle açıldığını, ihtilafın davacı ile Maliye Bakanlığı arasında zuhur ettiği bu itibarla davanın görüm ve çözümünün Danıştay'ın görevine girdiği gerekçesiyle dava görev yönünden reddedilmiş, aynı dairece karar düzeltilmesini istediğinden reddine karar verilmiştir.

Danıştay 5.Dairesi, 27.12.1979 gününde, 1976/6706-1979/5932 sayı ile; 1602 sayılı Yasa'nın 20.maddesine göre asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin

idari eylem ve işlemlerden doğan uyumsuzlıklara bakma görevinin Askeri Yüksek İdare Ma kemesine ait olup, davaya bakmanın Danıştay'ın görevine girmediği gerekçesiyle davayı g rev yönünden reddetmiştir.

Böylece Askeri Yüksek İdari Mahkemesi 1.Dairesi ile Danıştay 5.Dairesinin ver dikleri kesin görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belir lenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mah kemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Mesut Akan, Zekai Ozdil, Şerafettin Seynun, Şerafettin Kaya, Şafak Nuri Sancar ve Mustafa Şahin'in katılmalarıyla yaptığı 17.1.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in rapo ruyla dosyadaki belgeler, Danıştay Başsavcılığı'nın Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin görevli olduğu yolundaki düşünce yazısı okunduktan; toplantıya katılan Danıştay Başsavcı sı Ali Rıza Ayparslan ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısı Turgut Akan'ın davada Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendik ten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay kısmında ayrıntılarıyla açıklandığı gibi asker kişi olan davacı hakkında; 38.Piyade Alayında acemi eğitimi gören bir erin, Ankara da bir birliğe dağıtımını yapmak için bir assubay aracılığıyla anılan erin babasından 4000 lira para ve 550 lira değerinde telefon almak suretiyle rüşvet almak suçundan dolayı kamu davası açılmış, neticede 59. Tümen Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce 25.6.1974 gününde, 1974/33-65 sayı ile; sanığın rüşvet almak suçu sübuta erdiğinden eylemine uyan Askeri Ceza Kanununun 135.maddesi ara cılığıyla TCK'nun 212/2. maddesine göre ağır hapis ve ağır para cezası ile cezalandırıl masına, suçun vasfı itibariyle Askeri Ceza Kanununun 30/A-1-2., maddesi uyarınca ordudan tartına, ancak suçun işleniş tarihi, niteliği, şekli ve verilen cezanın miktarı itibariyle sanığın durumu 1803 sayılı Af Kanununun 2/b.maddesi kapsamına girdiğinden verilen ceza ların infasına yer olmadığına karar verilmiştir.

Davacı; 1803 sayılı Af Kanunu ile hakkında açılan kamu davasının ve hükmolunan cezaların tüm neticeleriyle ortadan kaldırılması nedeniyle, açıkta ve tutuklulukta ge çen süreye ait ödenmeyen veya noksan ödenen tüm özlük haklarının ödenmesini istemiş ise de; 15. Tugay Saymanlığının 14.1.1976 günü tebliğ olunan 21.11.1975 günlü yazısına ekli Maliye Bakanlığı'nın 2.1.1975 günlü yazısına atfen istemi reddedilmiştir.

Anılan yazıda 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 65.maddesinin b.fıkrasında "...ancak tutuklandıkları suçlardan haklarında soruşturmayaya mahal olmadığı, men'i muhakeme, kamu davasının ortadan kaldırılması veya beraat kararı verildiği takdirde kesilen aylıklar ile hizmet ve makamları ile ilişkin ödenek ve tazminatları geri verilir" yolundaki yer alan hüküm karşısında; Askeri Mahkemece mahkumiyeti 1803 sayılı Af

Kanununun 2/b maddesi şumülüne girdiğinden infasına mahal olmadığına karar verilip bu ilamda anılan fıkra metninde yazılı 4 unsurdan hiç birine temas edilmediğinden, davacının tutuklu kaldığı süreye ait özlük haklarının ödenmemesinde mevzuata aykırılık görülmediği ve gereğinin buna göre yapılmasına temas olunmuş, böylece davacıya özlük hakları ödenmemiş tir.

1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu'nun 2568 sayılı Yasayla değişik 20. maddesinde; Askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilen diren ve askeri hizmete ilişkin idari eylem ve işlemlerden doğan Uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimi yapma görevi Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde verilmiş, aynı Yasa'nın 21. maddesinde ise Asker kişileri ilgili ve askeri hizmete ilişkin idari uyuşmazlık ve davaların doğrudan doğruya ve kesin olarak Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde çözümlenip karara bağlanacağı hükmü yer almıştır.

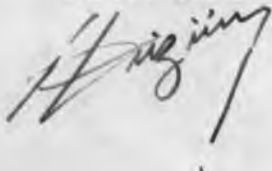
Davacının asker kişi olduğu kuşkusuz bulunduğu gibi, uyuşmazlık konusu işlem de 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 65. maddesinin olaya ne biçimde uygulanacağından doğduğu cihetle Askeri Hizmete ilişkindir.

Açıklanan nedenlerle davanın Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde görülmesi ve bu mahkemenin 1. Dairesi'nce verilmiş görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nce çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Askeri Yüksek İdare Mahkemesi 1. Dairesi'nin 24.2.1976 günlü, 1976/423-920 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17.1.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

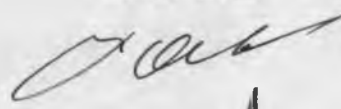
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Mesut Akan

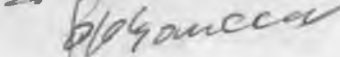

Üye

Şerafettin Şeyhun

Üye

Şafak Nuri Sancar

Üye

Zekâi Üzdil

Üye

Şerafettin Kaya

Üye

Mustafa Şahin

